

[Gert Petersen]

kan f.eks. nævne, at en bank som Handelsbanken på det tidspunkt rådede over ca. 20 mia kr. Det tør man dog nok kalde en central fond. Det er jo økonomisk enevælde, der behersker denne bank. Den ledes af 9 erhvervsfolk, og den er først og fremmest forpligtet til at skaffe udbytte til sine aktionærer. Spørgsmålet om, hvorvidt den linje, en sådan central fond i Handelsbankens skikkelse kører, giver arbejdsløshed eller beskæftigelse, er fuldkommen irrelevant ud fra denne centrale fonds synsvinkel. Så samarbejder den i øvrigt med en række internationale banker, og det gælder samtlige vores store banker.

Det samme gælder Privatbanken, som på det tidspunkt, min statistik er fra, kunne disponere over ca. 11 mia kr., og som også er en ukontrolleret økonomisk magt, hvor 10 erhvervsfolk træffer afgørelserne udelukkende ud fra spørgsmålet: hvad giver udbytte til aktionærerne?

Må jeg for resten indskyde – det kan næppe overraske nogen, men det bør med i billedet – at blandt de 9 erhvervsfolk i Handelsbankens ledelse findes ikke én kvinde, blandt de 10 erhvervsfolk i Privatbanken er der en enkelt kvinde, og blandt de 10 erhvervsfolk, som leder Den Danske Bank, har vi også et rent maskulint overtag, dér er heller ingen kvinder. Det siger også noget om, hvordan sådanne erhvervsvirksomheders ledelse sammensættes, og det vil de allerfleste, det ved jeg da godt, finde ganske naturligt. Jeg tror bare ikke, at det er så naturligt, som det er historisk skabt og historisk udviklet, men man har vænnet sig til det.

Der er et banktilsyn, det ved jeg, og jeg tror og håber, at det banktilsyn fungerer, som det skal. Det skal holde øje med, at banker ikke laver numre, at de ikke svindler. Der er også en banklovgivning, som lægger visse rammer. Men det grundlæggende er, at disse storbankers såvel som andre store investeringsforetagenders virksomhed først og fremmest sigter på at skaffe udbytte til aktionærerne og derfor ikke vil – og for den sags skyld vel egentlig heller ikke kan – tage hensyn til spørgsmålet om, hvilken virkning bankens, denne anonyme, centrale fonds, beslutninger har på beskæftigelsespolitik, på betalingsbalance, på spørgsmålet om valutakursens udvikling osv. Ifølge sin egen målsætning kan den dårlig nok tage hensyn til så-

danne ting, fordi det ikke er det, der er formålet med et sådant foretagende.

Men handelsministeren synes, det er helt i orden. Han kommer jo fra partiet venstre, der, som jeg sagde, er tilhænger af en spredning af ejendomsretten og bekæmpelse af de store kapitalkoncentrationer og monopoler, det står i deres program, naturligvis kun dér, så derfor har det vel ikke så stor praktisk betydning. Og som repræsentant for en regering, hvori også socialdemokratiet deltager, kan handelsministeren åbenbart også føle sig opmuntret fra den side, fordi de tanker, man har haft, hvor ufuldkomne de end måtte være, dog var et fremskridt i forhold til en tidligere laden stå til. De tanker, man har haft om i det mindste at skabe, om jeg så må sige, en slags demokratisk modmægt mod denne kapitalkoncentration, så længe man ikke kan komme selve kapitalkoncentrationen til livs, en slags demokratisk modmægt i form af virkelig demokratisk ledede, lønmodtagerejede fonds, er jo lagt på hylden af hensyn til ejendomsretsspredningspartiet venstre, og handelsministeren kan vel så tale med god samvittighed på begge partiers vegne. Der skal ikke ske noget, kapitalkoncentrationen kan få lov til at fortsætte og udvikle sig. Handelsministeren og regeringen synes, det er uommærket.

Jeg er på en måde naturligvis ked af, at handelsministerens besvarelse er, som den er. På den anden side er der det positive i det, at vi nu ved, hvor vi har regeringen, vi ved, hvor vi har de to regeringspartier. Og det er ikke bare socialistisk folkeparti, der ved det, det er sandelig også ude i landet, på arbejdspladserne, i fagbevægelsen, at man ved, at det, regeringen vil, bare er at sejle videre derudad og lade tingene ske, lade koncentrationen fortsætte, den udemokratiske koncentration, den koncentration af kapital, som undrager sig et ansvar både over for denne forsamling og så sandelig også over for dem, der er beskæftiget, og dem, hvis arbejde alene er årsagen til, at der overhovedet kan opføres kapital.

Westh (S):

Svaret på forespørgslen om, hvad regeringen vil gøre for at modvirke kapitalkoncentration, ligger faktisk lige for. Hvorfor tror SF egentlig at regeringen har ønsket at få lavet